

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Ediția a III-a, 13 mai 2023
Nivelul al III-lea, Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru este de 50 de minute.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Subiectul I (30 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele:

„M-am dus la ușa din față, m-am ridicat pe vârfuri și am privit afară pe-un ochi de geam. Începea să se lumineze. Felinarele de pe stradă s-au stins chiar atunci, cu un pocnet. Strada a rămas cenușie. Treptat, culorile prindeau viață. În depărtare, dincolo de oraș și dincolo de munte, printre trunchiurile înalte ale copacilor, se ivea zâmbetul întors al unui soare imens, ruginiu.

Am verificat iarăși ușa din spate, am proptit bine scaunul care o ținea închisă și am pornit sus, spre camera **noastră**. Am urcat scara în melc, am ajuns în mansardă și-am rămas o clipă în capătul coridorului, privind conul de lumină aurie care se revărsa pe covor, desenând un trapez.

M-am sprijinit de perete și-am rămas dincoace de ușă o vreme, încercând să mă concentrez, să mă gândesc la ceea ce mă zgândărea fără încetare. Dar **toate** întrebările din gând erau neclare și fără răspuns, așa că atunci când m-am apropiat de ele, ele s-au ascuns și mai adânc, ca păsările speriate de o pală de vânt, care se retrag în tufe, deși și-ar dori să iasă la lumină.

Am tras aer în piept, am împins ușa și-am dat să intru în cameră.

Isidor stătea în pat, ridicat în capul oaselor, sprijinit de perna de mătase, privind țintă înainte, cu ochii sticloși, de parcă ar fi văzut o fantomă.

Am înlemnit în prag.

La ce se uita Isidor? **Ce-l** îngrozea într-un asemenea hal?

Prudentă, am făcut un pas în încăpere și atunci am văzut: răsărea soarele.

O flacără se înălța pe cerul brăzdat de panglici de nori, lumina pătrundea în cameră filtrată prin vitraliile cu glicine mov, frunze verzi și tije răsucite în cârlionți arămii.

Isidor era fermecat, nu îngrozit.

M-am așezat lângă el și-am privit amândoi în tăcere cum soarele se înalță și crește. În câteva minute, întreaga fereastră era o sferă de foc. Ne țineam în brațe, fără o vorbă, cu fețele luminate de soare.

A fost primul răsărit pe care l-a văzut Isidor.”

(Veronica D. Niculescu, *O vară cu Isidor*)

1. Scrie sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate din text: *zgândărea*, *am înlemnit*, *fermecat*. (3 puncte)
2. Găsește în text două cuvinte formate prin derivare și unul format prin compunere. (3 puncte)
3. Demonstrează în trei enunțuri diferite polisemia cuvântului *a porni*. (3 puncte)
4. Stabilește valoarea morfologică a cuvântului subliniat din secvența: „m-am sprijinit de perete și-am rămas dincoace de ușă o vreme”. Alcătuieste cu acesta un enunț în care să aibă o altă valoare morfologică, pe care o vei preciza. (3 puncte)
5. Scrie valoarea morfologică și funcția sintactică a cuvintelor evidențiate în text: *noastră*, *toate*, *ce*. (6 puncte)
6. Construiește câte un enunț în care să folosești: (3 puncte)
 - a) verbul *a urca* la forma de infinitiv, cu funcția sintactică de atribut verbal;
 - b) substantivul *Isidor* în cazul G, cu funcția sintactică de circumstanțial de loc;
 - c) substantivul *mătase* în cazul Ac, cu funcția sintactică de nume predicativ.
7. Explică într-un enunț motivul pentru care Isidor părea fermecat. (3 puncte)
8. Precizează, în unu-două enunțuri, o trăsătură a tiparului narativ, identificată în textul-suport, ilustrând-o cu o secvență. (6 puncte)

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Redactează o compunere, de cel puțin 120 de cuvinte, în care să descrii emoția trăită de tine în fața unui răsărit de soare.

În scrierea textului, vei avea în vedere:

- respectarea temei date;
- respectarea structurii unei descrieri;
- transmiterea emoțiilor pe care le generează contemplarea peisajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.